

KATOLIK

God. III.

ŠIBENIK, 13. ožujka 1932.

Broj 11.

Papinstvo i Hrvati

(Poslanica krčkoga biskupa dra Srebrnića)

Povodom 10. godišnjice vladanja sv. Oca Pape Pija XI. izdao je krčki biskup preuzv. g. dr Jcsip Srebrnić korizmenu poslanicu o značenju Papinstva u kršćanskom svijetu u današnjici i prošlosti. Ta aktualna poslanica, koja prikazuje Papinstvo u njegovom naravnom i vrhunaravnom djelovanju, ima jedan krasan odlomak o odnosu Papinstva prema Hrvatima, koji u cijelosti danas prenosimo. Dr Srebrnić veli:

„Hrvati su imali veliku sreću, što su već rano prihvatili katoličku vjeru. U svoje sadanje zavičaje došli su oko g. 626. i odmah se počelo raditi na njihovom pokrštenju. Za njihovo obraćenje zauzimao se tadanji bizantinski car Heraklije (610.—614.), koji je za nje pomoću Pape Honorija i osobito Pape Ivana IV. (610. do 642.), a taj je bio porijeklom iz Dalmacije, pozvao misionare iz Rima. Njihovo je poslanstvo skoro polučilo najljepše uspjehe i radi toga, jer se Hrvati naseliše po krajevima, koji su bili već otprije kršćanski. Bili su ti krajevi po Avarima doduše opustošeni, ali ne tako, da bi se zameo svaki trag kršćanskoj vjeri. Hrvatski narod je dakle sa svojim knezom Borkom na čelu već oko polovice sedmoga vijeka stupio u krug kršćanskih naroda tadanje Europe, prvi između svih slavenskih naroda i između njega i Pape Agatona (678. do 681.) došlo je do posebnog ugovora i prijateljskog saveza, prema kojemu se on odrekao napadaja na druge narode, dok bi ga za protuuslugu sv. Petar dolično Papa u Rimu štiti od svih neprijatelja. Evo odmah na početku povijesti hrvatskoga naroda najužega prijateljstva između njega i Pape!

Hrvatski narod postao je Papi narod sv. Petra; narod, za koji se Papa napose brinuo. Papa Ivan VIII. pisao je u g. 879. knezu Branimiru, kako je na Spasovo služio na grobu sv.

Petra sv. misu za Hrvate i kako je odanle blagoslovio kneza, narod hrvatski i svu njegovu zemlju. Hrvati su također već tada imali za svoju državu posebnoga biskupa u Ninu, koji je bio Rimu izravno podređen. Uživali su dakle kao narod sv. Petra u kršćanskom društvu sva prava slobode i neovisnosti, što ih je tada slobodan kršćanski narod mogao uživati. Kad je neposredno prije Branimira knez Sedeslav htio zavesti Hrvate pod crkveni upliv Focija u Carigradu, ogorčeni se narod odmah dignuo protiv njega i ubio ga strjelicama, a Papi je sa svojim svećenstvom javio, da hoće biti vjeran Bogu i sv. Petru do smrti.

Nije prošlo ni 50 godina i hrvatski je narod od Pape dobio novih dokaza posebne naklonosti. Papa Ivan X. priznao je g. 925. Tomislava kraljem hrvatskim, dok je istovremeno Hrvate same odlikovao nazivajući ih „najosobitijim sinovima svete Rimske Crkve“. Vjerno se Tomislav držao starog ugovora sa sv. Petrom. Nikoga nije napadao, ali braneci svoju državu izvojsčio je sjajne pobjede protiv Bugara i Mađara. Ponovno se očituje prijateljsko zauzimanje Pape za hrvatski narod, kad mu je nakon smrti Petra Krešimira IV. zaprijetilo potpuno rasulo, ali je po uplivu Pape Grgura VII. (1073.—1085.) bio Zvonimir suglasno izabran za kralja. Papa je tada hrvatskom narodu iskazao neprocjenjivu uslugu, spasio je državu, Zvonimiru poslao kraljevsku krunu iz Rima te ga radi njegove odanosti i zakletve vjernosti prema sv. Petru uzeo u svoju posebnu zaštitu. Tako se eto Papa od početka vladao prema Hrvatima te im kao samostalnom i neovisnom državnom narodu zasigurao jednakopravnost u obitelji kršćanskih naroda tadanje Evrope.

Nadošla su kasnije teška vremena za Hrvate. Turci su kroz čitave vjekove napadali njihove zemlje te harali

među njima nepamćenim strabotama. Stotine i stotine hiljada Hrvata bilo je tada odvedeno u ropstvo, da broja poubijanih i osakaćenih i ne spominjemo. Bili su im tada Pape gotovo jedini tješitelji i pomoćnici. Sjetimo se ovdje samo Siksta III. (1455.—1458.). Za rat protiv Turaka, ili što je bilo istovjetno, za slobodu hrvatskih zemalja dao je po čitavoj Evropi sabirati novčana sredstva i čete. Sam je u tu svrhu žrtvovao dragocjenosti papinskoga dvora, ne poštedivši ni sam stolni pribor. Znao bi govoriti: „Nosite sve to za Turke, za me je dobro i zemljano posude“; te opet: „Za rat smo dali i hoćemo dati i srebro i zlato i svekolike urese do mitre“; ponovno: „Ja vidim da je tvoja volja, svemoćuci Bože, da se ja sam mučim i umrem za opće dobro. Evo me, ja sam spreman, makar morao poći u ropstvo. Za kršćanski rat žrtvovaću sva crkvena dobra bez iznimke.“ A pod kraj svoga života ocijenio je svoj život riječima: „Naša je dužnost, da nikome kakva zla ne želimo i da svima nastojimo dobro činiti, premda to može izvesti sam Bog. Znaš, da smo sve žrtvovali za sveti rat i žrtvujemo te nam jedva ostaje ono, što je za život potrebno.“

Eto to je bio duh, kojim su Pape radili za pomoć proti turskome nasilju i prema tome i za pomoć Hrvatima u njihovoj borbi za slobodu! „Da se bar nešto učinilo protiv Turaka, jedino je Papina zasluga; a velika i spasonosna bitka pod Beogradom pogotovo je njegovom zaslugom izvojevana“. Koristila je ne samo Beogradu i Ugarskoj, nego i Hrvatskoj. Za tu se pobjedu prema naređenju Pape u svakom mjestu držao svaki mjesec javni ophod i služba Božja i u svim se crkvama imalo u istu svrhu zvoniti i moliti. Papa Pio II. htio je, da bude glavom na čelu ratnoga brodovlja u boju za oslobođenje Bosne iz turskih ruku. Isti Aleksandar VII. (1492. do 1503.), koji je inače toliko drugih misli imao po glavi, šiljao je Hrva-

tima pomoć, podupirao Senj i Dubrovnik te spremao kršćanske vladare za vojnu protiv neprijatelja Križa. I tako redom naprijed. Kroz stoljeća proteže se kroz život Papa kao crvena nit nastojanje, da pruže kršćanskim narodima, a napose Hrvatima pomoć protiv turskom nasilju. *Svečano je Leon X. u sjednici kardinala 12. prosinca god. 1519. obećao poslaniku Hrvata, da ne će dopustiti te propadne Hrvatska, najjači štiti i najtvrdi bedem cijeloga kršćanstva (antemurale Christianitatis).*

Eto izjave Pape, koja jezgrovitio i divno označuje zasluge hrvatskoga naroda za kršćanstvo, te ujedno jasno očituje veliku ljubav, kojom su se Pape neprestano starali za nj i najviše doprinijeli, da se konačno osobito po nastojanju Pape Inocenta X. njima i njihovoj zemlji vratila sloboda i ujedinjenje. *„Ostanimo dakle u neprekidnoj jakoj vezi sa sv. Stolicom, pa će nam domovina i narodnost biti obezbjeđena!“* — moglo se dakle punim pravom na katoličkom kongresu god. 1900. u Zagrebu proglasiti, jer ove riječi potkrepljuju čitava historija hrvatskoga naroda.

KORIZMENI POST I NEMRS. U nedjelju nema ni posta ni nemrsa. U ponedjeljak, utorak, i četvrtak samo je post, a meso je dozvoljeno jesti i na objedu i na večeri. U srijedu i petak je post i nemrs. U subotu je isto post, i ako je toga dana nezapovijedni blagdan sv. Josipa.

Dr P. Ivanišić:

Gabrijel Garcija Moreno *)

„Ako Gospod ne čuva države, uzalud bdije, koji je čuva“ (Ps. 126_{1,2}) — bio je svjesni i odrješiti odgovor prijateljima katoličkog državnika i predsjednika ekvadorske republike G. Morena. Te riječi sv. Pisma su bile temelj njegovoga privatnog i javnog života. U njima se ogleda sve biće jednoga genijalnog državnika, iskrenog i žarkog rođoljuba, vjernog muža i odanog prijatelja, uvjerenog i radikalnog katolika, poniznog i pobožnog vjernika. Garcija Moreno je jedan između najvećih i najslavnijih muževa iz druge polovine 19. vijeka, koji je

*) U najnovijem broju „Duhovnoga Života“, što ga izdavaju Dominikanci u Zagrebu, izašao je krasan prikaz ličnosti Garcije Morena, toga znamenitog ekvadorskog državnika. U ovom i sljedećem broju prenosimo ga u cjelosti. Sigurni smo, da ćemo tim ugoditi našim čitaocima. Naši daci Križari su 14. II. i 6. III. t. g. davali s velikim uspjehom u Kat. Domu historijsku tragediju u 5 činova o njemu.

Zanimive zamjerke

Zagrebački „Katolički List“ od 25. pr. mj. osvrće se na pisanje „Glasnika“, službenoga lista srpsko-pravoslavne patrijaršije, i na pisanje „Vesnika srpske crkve“, organa srpsko-pravoslavnog svećeničkog udruženja u Beogradu.

U odgovoru „Katolički List“ ističe, da su mu spomenuta glasila srpsko-pravoslavne crkve zamjerila, kad im je prigovorio, da je u proračunu za godinu 1932.—33. predloženo, da se Marku Kaloderi, starokatoličkom biskupu, koji zapravo nema nikoga uza se, godišnje daje u ime plaće 90.000 dinara bez dodataka na skupoću, dakle više negoli katoličkom biskupu, koji ima na stotine tisuća duša. Zatim su zamjerali, što je prigovorio, da je proračun starokatoličke crkve smanjen samo za 178 dinara te što dodaci na skupoću onoj šačici starokatoličkih svećenika iznose 136.182 dinara te što starokatolici nemaju valjda ni dva vojnika, a imaju svoga posebnog vojničkog svećenika, koji opterećuje državni proračun.

Dalje su mu „Glasnik“ i „Vesnik srpske crkve“ zamjerali, kad je prigovorio, što su za patrijarhu Varnavu u državnom proračunu za godinu 1932.—33. predložena ova beriva: Godišnja plaća 50.000 dinara, za reprezentaciju

420.000, na zvanje 20.000, za kanonsku vizitaciju 4.000, za pisarnu 4.000, za stan i kancelariju 240.000, za održavanje automobila 60.000, dakle ukupno 798.000 dinara, što predstavlja prema lanjskom proračunu višak za 240.000 dinara.

Dalje su mu zamjerali, jer je prigovorio, što je proračun za katoličku crkvu, koji je već prije bio sveden na minimum, i opet smanjen za čitavih 4.981.939 dinara, popravak crkvi je smanjen od 400 na 200.000 dinara, a plaće župnoga svećenstva od 6 na 5 milijuna i 500 tisuća dinara, dok se n. pr. za same najamnine za eparhijske sudove izdaje godišnja svota od 1.144.000 dinara, a za putne troškove članovima istoga suda 288.000 dinara.

Zatim su zamjerali, što je prigovorio, da pravoslavni svećenici u Visu, Ljubljani, Celju i Mariboru imaju posebne povlastice u proračunu te što je prigovorio, da je prilikom ustoličenja skopskoga mitropolite niški episkop Dositej u svom govoru identificirao jugoslavensku državu i srpsko-pravoslavnu crkvu: rekavši, da se one međusobno ne samo popunjavaju, nego i slivaju u jedinstveni narodni organizam.

ZANATSKA ŠKOLA KOD SV. LUCE prima i izrađuje sve vrste ženskih i dječjih haljina po najnovijim žurnalima uz povoljne cijene. — *Uprava.*

divskom smionošću navijestio rat liberalnoj misli, koja je triumfovala u Evropi. Kleknuo je u duhu pred mučenika Pija IX., poljubio mu očinsku ruku i ponudio svoj život na obranu vjere i domovine, a svaki dan je ponavljao: „Isuse, Gospode moj, udijeli mi ljubavi i poniznosti i daj da spoznam, što treba danas da načinim za tebe“.

Bio je tri puta izabran predsjednikom nemirne republike Ecuador. Dovoljno je i površno poznavanje političkih prilika te zemlje, pa da se uoči teški i opasni predsjednikov položaj. Borio se odvažni katolik sa opasnim bezvjernikom i borba se vodila sa svom južnjačkom žestinom nepomirljivih protivnika.

Ekvadorski narod je pretežno katolički i kad su se južnoameričke države formirale samostalno i neovisno, bilo je posve neravno i razumno, da se novoj republici poda ono obilježje,

koje odgovara narodnoj misli i uvjerenju. To je značilo u vjerskom pravcu: katolicizam ima da bude provodna misao nove državne formacije. Tako zvanu „prosvjetni“ liberalizam je imao drugi plan. Uništiti sve, što je Božje, razviti barjak „slobode“ i povesti narod „prosvjetnim“ putem. Ostvariti taj program — ne ide uvijek posve jednostavno. Uvijek se u takovim prilikama među pojedinci zdravoga socijalnog i moralnog mišljenja, koji zaustavljaju neprijatelja. Ali neprijatelj nasrće takovom bezobzirnošću, da on ne bira sredstva. Svejedno mu je. Glavno da se postigne svrha. Ljudski životi postaju sitnice, s kojima se obračuna jednim potezom. To je bila taktika i ekvadorskih „prosvjetitelja“.

Garcija Moreno je svršio pravo. Već kao student iskočio je i upao u oči svojim neobičnim talentom, marljivošću i ozbiljnošću. Kad su ga primamili kao mladića u večernja dru-

Kako engleski katolici raspačavaju svoju štampu

Izveštaj „Katoličkog Obrambenog Društva“ (Catholic Truth Society) za g. 1931. mogao je da zabilježi jedan novi rekord: Društvo je raspačalo 1,368.335 katoličkih brošura, dakle za 63.661 više negoli g. 1930., ne uračunavši novamo knjige, letke i brošure, koje su darovane članovima. Godine 1923. iznosio je broj raspačanih brošura, u kojima su se tumačila opća pitanja katoličke vjere i Crkve, samo 598.000, a g. 1927. već 1,020.944.

Rasap poljske narodne crkve

Poljska narodna crkva (sektla slična našoj starokatoličkoj) u lublinskom vojvodstvu nalazi se u stadiju likvidacije. Nedorazumci među vođama te sekte izazvali su među pristašama volju za povratkom u katoličku Crkvu. Nedavno je svećenik te sekte Reszel u Piaskama blizu Lublina održao vjernicima veliki govor, poslije kojega je na čelu velike povorke uz pjevanje crkvenih pjesama pošao u katoličku crkvu, gdje je u nazočnosti brojnih vjernika izrekao svečanu prisegu, da se vraća u krilo katoličke Crkve. Poslije toga je kanonik Stodolski obavio službu Božju, podijelio im blagoslov i održao govor, u kojemu je isticao snagu i veličinu katoličke Crkve.

Iz katoličkoga Šibenika

PETA KORIZMENA NEDJELJA. U nedjelju 13. t. mj. je V. korizmena nedjelja, t. zv. Gluha. — Sve se više približuje spomendan muke i smrti Isusove. Stoga Crkva odsad izabire one odlomke sv. Pisma Staroga i Novoga Zavjeta, koji se odnose na zadnje dane zemaljskoga života Mesijina. Kroz čitav 5. tjedan u korizmi gledamo u živim slikama, uzetim iz evanđelja po sv. Ivanu gl. VII.—XII. farizejsku zavist i mržnju na Isusa. U petak pribivamo već i smrtnoj osudi Isusovoj. — Poslije tihe radosti, kojom je odzvanjao hram u prošleme tjednu, zastire sv. Crkva u subotu naveče svoje lice. Sve slike na žrtvenicima, pa i sami križevi, valja da su zastrti ljubličastom koprenom u spomen, što se Isus sakrio pred Židovima, da ga ne kamenuju, kako nam to pripovijeda današnje evanđelje. U sve se dane, osim svetačkih, ispušta odsad i „Slava Ocu“ na koncu Ulaza i Prikazanja u sv. Misi, jer su se Židovi teško ogriješili o slavu Božju proganjajući i huleći Sina Božjega. U pristupnim molitvama ne moli svećenik psalam „Sudi mi“, jer se ovaj psalam moli danas u Ulazu sv. Mise. Sv. Pavao prikazuje namte katekumenima u poslanici, da svoje izbavljenje i poziv u kraljevstvo Božje imadu zahvaliti velikom svećeniku Novoga Zavjeta, koji je vlastitom krvlju jednom unišao u Svetište Vječnoga Spasenja. Ovaj veliki svećenik moli dakle danas: Sudi mi Bože... I pristupit ću k žrtveniku Božjem... — Isus je neokaljan Jaganjac Božji, koji trpi radi naših grijeha. A mi? Krotimo li mi svoje tijelo? Nijesmo li još uvijek razmaženi udovi pod glavom, koja je trnjem krunjena?

ČETRESATNO KLANJANJE. U stolnoj bazilici sv. Jakova počinje u srijedu 16. t. mj. pobožnost 40-satnoga klanjanja. U 11 sati je svečana sv. Misa uz asistencijom preuzv. biskupa.

U 12 s. preuzv. biskup izlaže Svetotajstvo, koje se nosi u procesiji preko crkve. Zatim redom slijedi klanjanje. U 6.30 s. uvečer počinje svečana hrvatska Pavečernja, u 7 s. prigodna euharistička propovijed, koju drži korizmeni propovjednik mp. o Aug. Juničić, a zatim pjevani „Smluj se meni Bože“ s blagoslovom. Tako je isto u četvrtak i petak uvečer, dok u subotu nema propovijedi, već je samo Pavečernja i blagoslov. Klanjanje svakoga dana počinje u 8 sati ujutro. U 10.15 sati ujutro svakoga dana je pjevana sv. Misa.

BLAGDAN SV. JOSIPA, Marijina Zaručnika u crkvi sv. Frane u subotu 19. t. mj. svetkovaće se ovim rasporedom: u 5 s. ujutro čitanje Josipova života („lekcije“). Zatim „Tebe Boga hvalimo“ i prva svečana sv. Misa na svečevom oltaru. Od 7 do 9.30 s. redaju se svako pola sata, jedna za drugom, tihe sv. Mise. U 10.30 s. zadnja pjevana sv. Misa preč. g. prepozita don I. kan. Ivanovića. Poslije podne u 4.30 s. prigodni govor o Svecu korizmenoga propovjednika mp. o Aug. Juničića i blagoslov sa Presvetim, koji će podijeliti preuzv. g. biskup dr Jerolim Mileta. Svečanost će se zaključiti ljubljenjem svečevih moći.

† MIHO POČINA. Nakon duge bolesti, podnesene kršćanskom strpljivošću, umro je 1. t. mj. ravnajući učitelj u m. Mihovil Počina. Kao uvjereni katolik nije nikada zatajio, da javno ispovijeda svoju živu vjeru, pa je i u Šibeniku bio član „Društva katoličkih muževa“. Učiteljevao je u mnogim mjestima sjeverne Dalmacije, a isticao se svojim uzornim redom i radom u školi. Znao je često i preko određene sata ostati u školi, jer je njemu bilo glavno, da djeca znadu i da razume. Rado je poučavao djecu u crkvenom pjevanju za svibanj-

štvena sijela, gdje se je pristojno obavljao, brzo je prekinuo te posjete, jer je to bilo ipak gubitak vremena. Zato on svršava redovito studij i stupa u život idealizmom i oduševljenjem mladoga čovjeka lozinkom: Bog i narod.

Nije moguće u nekoliko redaka obuhvatiti taj njegov stari rad i život, ali njegova veličina iskače iz djelomičnog prikaza.

Čim je stupio u život, već prvih dana zalazi u bojnu arenu. Poznavao je prilike nesređenosti, prozreo namjere liberalaca i prihvatio se svom energijom rada. Piše takovom žestinom i vještinom, da su protivnici u njemu ubrzo spoznali radnika, s kojim valja apsolutno računati. Tako Moreno neumoran, nepopustljiv i neumoljiv stiže prijatelje i neprijatelje, snagom svoga nastupa i djelovanja prouzrokuje radikalnu diobu duhova i na taj način zacrtava smjer krvave borbe,

koja je uništila njega, ali spasila domovinu. Neprijatelj je ojačao na vlasti, i on mora da bježi u inozemstvo. Odlazi u Europu, u Pariz. Tu ostaje tri godine, koje su bile ispunjene samo učenjem. Upravo je nevjerovatno — kako se čita iz njegovih životopisa — da je taj mladi čovjek, zdrav, lijep i privlačiv, provodio život samoće i studija. On je došao u Pariz, da na vrelu uči i promatra. Upoznati francusku kulturu, proučirati političko-ekonomsku znanost, razgovarati i savjetovati se sa ljudima solidnog mišljenja — i samo eto takav život imao je i hotio da provodi budući vođa jednoga naroda. Moli i uči, a kad se je vraćao doma, ponio je bogati kapital znanja i kršćanskog osvjeđenja.

Došavši u domovinu — ne preza pred neprijateljem. Ne boji se cezure niti prijetnja. Opasnost ga ne smućuje, smrt ga ne zastrašuje. Obilazi

krajevima, prikazuje rijetkom govorničkom spremom položaj i potrebe domovine. U člancima oduševljava pristaše, podiže malodušne i neodlučne, otkrivajući zle namjere i nedjela liberalnih protivnika. Zemlja nema uređene vojske, nema mornarice, nema puteva, nema škola, nema bolnica, nema industrije ni racionalne ekonomije, a puna je prirodnog blaga i bogatstva. Sve te potrebe lebde pred očima smionom borcu. Šta se sve ne zbiva u tom prvom odsjeku njegova rada? Nastaju građanski ratovi. Domaći sinovi — podupirani od inozemstva — prodirali su oružjem i unosili nemir i nered u već toliko nesretne prilike. Moreno je stajao na čelu otpornika. Trebalo je u brzo stvoriti sve. Morao je da traži vojnike i da ih poučava, kao ingénieur da gradi, kao diplomata da pregovara, kao general da vodi vojsku, konačno kao glavar države da postane — svemu

sku pobožnost i za Tijelovo. Ucviljenoj obitelji naše satičeće. P. u m.!

POBOŽNOST TRINAEST UTORAKA. U utorak 15. t. mj. počinje u crkvi sv. Frane lijepa i kršćanskim dušama omiljena pobožnost 13 utoraka u čast sv. Ante kao priprava na njegov blagdan, koji se svetkuje 13. lipnja. Svakoga utorka u 6 s. ujutro biće sv. Misa i Pričest Antunovih šovalaca i pozdrav Svecu pjevanjem pjesme „Ako od Ante tražiš čuda“. Navečer biće razmatranje o Svečevim krepostima pred izloženim Svetotajstvom i blagoslov. — Ista pobožnost obavljaje se i u crkvi sv. Lovre. Svakoga utorka ujutro u 6 s. preko sv. Mise, koja će se čitati na oltaru sv. Ante, biće izloženo Svetotajstvo. Zatim će biti zajednička sv. pričest. Pobožnost će se završiti pjesmom „Ako od Ante tražiš čuda“ i blagoslovom sa Svetotajstvom.

ZABAVA HKNSAVEZA. Prošle nedjelje je Okružje HKNSaveza priredilo u Kat. Domu uspješnu zabavu. Na programu je bila historijska religiozna tragedija u 5 činova „Garcija Moreno“, koja se već davala prilikom svečane akademije u proslavu 10. — godišnjice krunisanja Sv. Oca Pape Pija XI., i šala u 2 čina „Čvrkić i Zvrkić“. I ovoga puta tragedija je lijepo i precizno izvedena. Svi su diletanti uložili sve svoje sposobnosti, da dadu, što je najbolje. Tendencija tragedije jasno izbija u kontrastima između katoličke vjere i framasuna, što su diletanti dobro uočili i na to obratili mnogo pažnje. Iza te uspjele tragedije slijedila je još uspješlja šala, koja je bila tako prirodno izvedena, bez ikakve afektacije, da je zadivila publiku i izazvala mnogo smijeha. Diletanti su pokazali, kako je mladeži potrebno veseloga raspoloženja i vedrine, a ne da — zabavljena mračnim idejama — pesimistički životari. Publika je ovom zabavom bila vanredno zadovoljna, jer su je mladi diletanti, daci-Križari, uistinu uspješno izveli, pak

sve. Osjetio je u sebi snage i nije uzmakao pred tom zadaćom. Obrazovao je vojsku, gradio mostove i puteve, letio s jednog kraja države na drugi i nadčovječnom snagom suzbija neprijatelja na kopnu i na moru. Neprijatelj uzmiče, zemlja se smiruje, Moreno postaje ljubimac čitavog naroda i tek sada pribiće kormilo posve u svoje ruke. Postaje predsjednikom republike.

Red je uspostavljen, ali kako da ga održij? Treba sasjeci korijenje zlu. Dakle valja narod uzgajati tako, da je moralno nemoguć razvoj liberalizma, koji je ratovima posve uništio domovinu: „Podići zemlju čudredno — ništeći energično zlo i odgajajući temeljito mladu generaciju, štiteći i podupirajući narodnu vjeru, te provodeći reforme, koje ne mogu provesti sama vlada i zakoni“.

im na tom uspjehu čestitamo uz želju, da i unaprijed tako napreduju.

DRUŠTVO KATOLIČKIH MUŽEVA u Šibeniku imaće na dan svoga pokrovitelja sv. Josipa zajedničku sv. Misu i sv. Pričest u crkvi sv. Frane u 7 sati ujutro. Redoviti sastanak biće u nedjelju 20. t. mj. u 5¹/₂ sati u velikoj dvorani Biskup. Đačkog Sjemeništa. Tom prigodom će vlč. don J. Felčimović prikazati sa skoptičonskim slikama Španjolsku, zemlju novih vjerskih progona.

SAT KLANJANJA U CRKVI SV. FRANE. Svim članicama društva „Zora“, svim Križaricama i Malim Križaricama te svim prijateljima Krista Spasitelja u presv. oltarskom Sakramentu daje se na znanje, da će se u nedjelju 13. t. mj. od 4:30—5:30 sati popodne u crkvi sv. Frane održati sat klanjanja s običnim pobožnostima.

RED KORIZMENIH POBOŽNOSTI. U nedjelju u 11.15 sati ujutro u katedrali korizmena propovijed, a uvečer u 6 sati ružarij i blagoslov. — U ponedjeljak u 5 sati popodne u dolačkoj župskoj crkvi sv. Križa pjevana pavečernja i blagoslov. — U utorak u 5 sati popodne u crkvi sv. Ivana pjevana pavečernja i blagoslov.

ZAJEDNIČKA PRIČEST KRIŽARICA. Sve Križarice skupa s Malim Križaricama imaju u nedjelju 13. t. mj. u 7 sati ujutro zajedničku sv. pričest u crkvi sv. Ivana.

Opadanje starokatolicizma u Švicarskoj

Posljednji popis pučanstva u Švicarskoj zabilježio je znatan pad broja starokatolika, i to, što je vrlo interesantno, taj je pad naročito velik u dosadašnjim kulama starokatolicizma.

Uspostavlja konkordat. Šalje svoga opunomoćenog predstavnika, mladoga svećenika Dr. I. Ordonez u Rim, davši mu ovu kratku, ali sadržajnu uputu: „Hoću potpunu slobodu Crkve, isto tako potpunu reformu svjetovnog i redovničkog klera. Molim papu, da nam pošalje opunomoćenog nuncija, da u svemu provede reformu.“ Pio IX. mu odgovori toplim očinskim pozdravom, pohvalivši ga „radi njegovog dubckog pieteta prema sv. Stolicu, radi njegove žarke revnosti oko interesa katoličke Crkve“ i opominje ga, „da iz svih sila potpomaže slobodu te Kristove zaručnice i njenu božansku nauku, koja je temelj mira i sreće naroda“.

Ostvarenjem konkordata vlaze u državu prognani isusovci i drugi redovi, koji su imali već nebrojenih za-

Taj pad je otprilike za 10.000 i to od dosadašnjih 55 milijuna na 45. U kantonu Bernu su spali od 5.003 na 3.968. U samom mjestu Bernu odvratilo se od starokatolicizma 400 osoba, u Brienneu 80. Naprotiv je katolička crkva ovdje porasla za 1.700 duša. U četiri centra starokatolicizma naraslo je katoličko pučanstvo za 12.5 posto, dok su starokatolici u isto vrijeme pali za 17.5 posto, a u samom Bernu za 22 posto.

NOVO otvorena mljekarna

ZDRAVLJAK

Milječni buffet

u Šibeniku u ulici Kr. Tomislava br. 47. kod crkve sv. Jakova

Preporuča svježe kravlje, punomasno mlijeko, sve vrste vlastitih i inozemnih mliječnih proizvoda uz vrlo solidne cijene.

Vanjske narudžbe obavlja brzo i solidno.

Snižene cijene svim sapunima!
Naročito ženskim i dječjim!

U svim fazonama i svim brojevima uvijek na zalih.

ŠIBENIK SPLIT
Kralja Tomislava Marulićeva 7.

sluga za umni i čudoredni narodni razvitak. Tako omladina dolazi u dobre ruke. Univerzitet ima da bude u istom pravcu, jer bi bio uzaludan odgoj, ako bi bezvjerstvo sa sveučilišnih katedara sijalo sjeme moralne slobode i raspojasanosti. Poziva strane profesore, budno bdije nad njihovim radom, te ne žali troška, da pridigne škole na evropsku visinu. Nije se smjelo rasipati.

Sreduje vojsku, bolnice, promet. Svagdje je prisutan, svemu osnovatelj i širokogrudni podupiratelj. A neprijatelj? Napadaji najružnije podlosti i besramnosti izlaze u stranom i domaćem novinstvu. Ali to nije sve. Oni su dobro spoznali i morali su priznati da njihov pigmejski rad nestaje pred gigantskim djelovanjem genijalnog predsjednika. Zato, dok je on tu — njihov je posao uzaludan. Dakle: on mora što prije da nestane!

(Svršće se.)

KATOLIN izlazi svakog tjedna. — Godišnja pretplata Din 30. — Za inozemstvo dvostruko. — Oglasi po naročitoj cjeni. — Vlasnik i odgovorni urednik: sveć. JOSE FELČIMOVIĆ, Šibenik, ulica sv. Martina. — Adresa uredništva i pravice: Šibenik, pošt. pretinac 17. — Stampa: Pučka Tiskara, braća Matačić pk. Petra, predstavnik Vjek. Matačić